

Add Or Remove Programs

کمک به سازندگان نرم‌افزار تدوین کرد تا بتوانند سازگاری با ویندوز را به وجود بیاورند.

طبق این برنامه، شرکت‌های نرم‌افزاری لازم است که برنامه‌هایی را با محصولات خود مجتمع کنند که نصب، اجرا، و حذف برنامه‌ها را به خوبی انجام می‌دهند. افزون بر این، سازندگان برنامه‌های سازگار با ویندوز اطلاعاتی را درباره نرم‌افزار خود در مدخل‌های رجیستری (Registry) قرار می‌دهند. (رجیستری فایل‌ی است که تنظیم‌های سیستمی و سایر اطلاعات مهم درباره سیستم‌عامل و عضوهای آن را در خود دارد.) مایکروسافت، از سیستم‌عامل ویندوز ۹۵ به بعد یک برنامه در Control Panel به نام **Add/Remove Programs** فراهم کرد که این اطلاعات رجیستری فراهم‌شده را می‌گیرد و از آن به منظور ساخت یک رابط مرکزی برای نصب و حذف برنامه‌ها بهره می‌گیرد.

در **ویندوز اکس‌پی**، این برنامه (حالا به نام **Add Or Remove Programs**) تکامل یافته است و امکانات فراوانی دارد. کاربران با استفاده از **Add Or Remove Programs** می‌توانند بخش‌های نصب‌کننده و حذف‌کننده آن را فراخوانی کنند، و در پاره‌ای از موارد، بخش‌هایی از یک برنامه را حذف یا اضافه کنند. این برنامه همچنین می‌تواند نصب ویندوز را اصلاح کند، نرم‌افزارهای روزآمدکننده ویندوز و فایل‌های سیستمی مهم را از اینترنت بیابد و برنامه‌های **پیش‌فرضی** (default) را مشخص کند که ویندوز برای بازکردن بعضی از فایل‌ها استفاده می‌کند.

با وجود این، همه برنامه‌ها نباید با استفاده از **Add Or Remove Programs** نصب یا حذف شوند. پیش از شروع به استفاده از برنامه **Add Or Remove Programs**، بخش «برنامه‌های معادل» را بخوانید.

معرفی

برای بازکردن برنامه **Add Or Remove Programs**، به **Control Panel** در منوی **Start** بروید و روی نماد

برنامه‌های نرم‌افزاری در **ویندوز اکس‌پی** همچون میهمانانی هستند که وارد خانه شما می‌شوند. ورود میهمانان به خانه می‌تواند لحظاتی لذت‌بخش را برای شما فراهم کند، اما پس از خروج ممکن است حس کنید که خانه درهم ریخته است.

مایکروسافت برای این که به کاربران کمک کند که مسائل برنامه‌های نرم‌افزاری را به حداقل برسانند، ابزار نصب برنامه را فراهم ساخته است. البته تعدادی برنامه **نصاب** (installer) نیز به بازار راه یافته است. این برنامه‌ها میهمانی سناریوی ما را برنامه‌ریزی می‌کنند؛ آنها به ما اطمینان می‌دهند که خانه کامپیوتر ما برای دریافت میهمان‌های نرم‌افزاری آماده است، و امکانات پاک‌سازی این خانه را در صورت خروج این میهمان‌ها فراهم می‌سازند. یادگیری نحوه استفاده از این برنامه‌ها یکی از بهترین روش‌های پیش‌گیری از خطاهای کامپیوتری است.

ما یکی از جامع‌ترین برنامه‌ریزان میهمانی‌ها را در اینجا معرفی کرده‌ایم: برنامه **Add Or Remove Programs** ویندوز. امکانات برنامه‌های معادل را نیز توضیح خواهیم داد. دستورالعمل‌های این مقاله فرض می‌کنند که شما از **ویندوز اکس‌پی** استفاده می‌کنید. (نگارش‌های قبلی این برنامه رابطی مشابه دارند اما امکانات آنها کمتر است.) همچنین باید به عنوان **Administrator** وارد کامپیوتر خود شده باشید.

خوشامدگویی

کاربران در روزهای آغازین عصر پی‌سی‌ها، برنامه‌ها را مستقیماً از روی دیسکت به اجرا در می‌آوردند، یا آنها را با فرمان‌های ساده کپی‌سازی نصب می‌کردند. اما با پیچیده‌تر شدن ویندوز، شرکت‌های سازنده نرم‌افزار به این نتیجه رسیدند که بعضی از فایل‌های برنامه‌های آنها با هسته سیستم‌عامل یا سایر برنامه‌ها تداخل پیدا می‌کنند. مایکروسافت برای اطمینان از سازگاری حداکثر ویندوز، برنامه‌ای برای

نتواند اطلاعات مورد نیاز را در رجیستری بیابد، منوی Start و پوشه Programs را برای یافتن موارد مشابه جستجو خواهد کرد. با استفاده از این اطلاعات، سعی خواهد کرد که اطلاعات سودمندی را به نمایش در آورد، که ممکن است دقیق باشند، ممکن است دقیق نباشند. برای هر مورد، یک یا دو دکمه نیز خواهید دید. اگر فقط دکمه Change/Remove را ببینید، برنامه یک خصوصیت اصلاحی جداگانه ارائه نمی‌کند. کلیک کردن روی این دکمه تقریباً همیشه برنامه نصب‌زدا را به اجرا در خواهد آورد، اما غالباً قادر خواهید بود که اصلاحات محدودی را در منوی این دکمه انجام دهید.

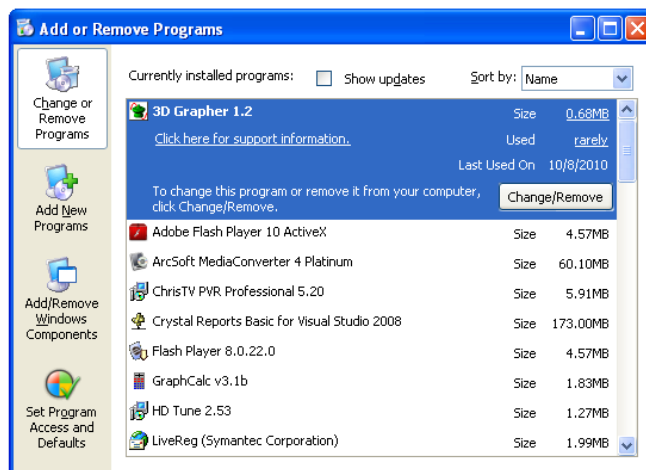
اگر هر دو دکمه Change و Remove را ببینید، برنامه حاوی یک خصوصیت اصلاح کننده است. هرچند، این خصوصیت اصلاح کننده اغلب یک عضو از برنامه Setup است. روی Change کلیک و پیام‌ها را دنبال کنید تا امکان تغییر دادن خصوصیات نصب شده برای تان فراهم شود.

اگر روی Remove کلیک کنید برنامه نصب‌زدایی به راه خواهد افتاد. رفتار برنامه نصب‌زدا از یک برنامه به برنامه دیگر تفاوت می‌کند، اما دست کم باید یک پیام برای ادامه، پیش از شروع عملیات حذف ببینید. در پاره‌ای از موارد، برنامه به سرعت و به طور خودکار عملیات نصب‌زدایی را اجرا خواهد کرد. در موارد دیگر، برنامه درباره فایل‌هایی به شما هشدار خواهد داد که ممکن است لازم باشد که به طور دستی آنها را حذف کنید. یادداشتی از این فایل‌ها تهیه کنید، اما آنها را حذف نکنید، مگر این که در سیستم شما مشکل به وجود بیاید؛ آنها ممکن است به وسیله برنامه‌های دیگر استفاده شوند.

وقتی آنچه را یک پیام تغییر می‌گوید، یا آنچه را برنامه حذف فراهم می‌سازد بپذیرید و روی Yes یا OK کلیک کنید، ممکن است قادر نباشید که عملیات حذف یا اصلاح را لغو کنید. در حقیقت، این کار می‌تواند به نصب سیستم شما صدمه بزند.

• **Add New Programs.** با این گزینه دوم، می‌توانید برنامه‌های جدیدی را به کامپیوتر خود اضافه کنید (روی دکمه با عنوان CD Or Floppy کلیک کنید)، یا می‌توانید اینترنت را برای پیدا کردن و نصب برنامه‌های روزآمدکننده ویندوز و سایر عضوهای سیستم

Add Or Remove Programs کلیک-دو ضرب کنید. یک پنجره مربعی حاوی چهار دکمه در ستون سمت چپ آن به نمایش در خواهد آمد. این دکمه‌ها عبارتند از Change Or Remove Programs، Add New Programs، Add/Remove Windows Components و Set Program Access And Defaults.



• **Change Or Remove Programs.** وقتی این گزینه را

انتخاب کنید، ویندوز اکس پی یک فهرست از برنامه‌های سازگار با ویندوز نصب شده را به نمایش در می‌آورد. در این فهرست، می‌توانید برنامه نصب‌زدای (uninstaller) یک برنامه را به اجرا در آورید (به این شرط که مدخل رجیستری آن صحیح باشد). افزون بر این، برای برنامه‌های پیشرفته، مانند برنامه آفیس مایکروسافت، که این خصوصیت را پشتیبانی می‌کنند، می‌توانید عضوهای مختلف آفیس را به نصب برنامه اضافه یا از نصب برنامه حذف کنید.

در بالای فهرست برنامه‌های نصب شده، مربع تیک‌زنی Show Updates قرار دارد. اگر روی آن کلیک کنید، ویندوز اکس پی روزآمدکننده‌های ویندوزی را به نمایش در خواهد آورد که در پی‌سی شما نصب شده است. (در ویندوز اکس پی نگارش 2 Service Pack و بالاتر به صورت یکی از برنامه‌های فهرست به نمایش در می‌آید، در نتیجه، چه این مربع تیک‌زنی تیک خورده باشد چه نخورده باشد، روزآمدکننده‌ها به نمایش در می‌آیند). روی هر مورد فهرست که کلیک کنید، ویندوز اکس پی اطلاعاتی چون فرکانس مصرف آن مورد، اندازه نصب شده، و پیوندهایی (لینک‌هایی) به اطلاعات پشتیبانی اینترنتی سازنده را به نمایش در خواهد آورد. اگر ویندوز اکس پی

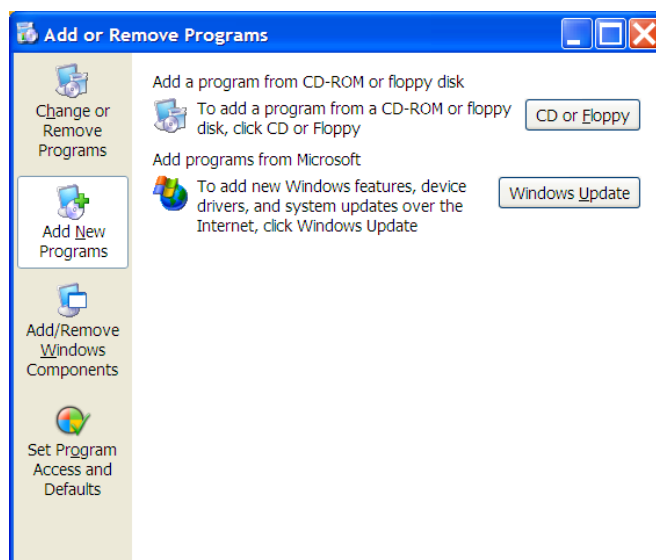
و نصب را خراب کړئ. با وجود این، اگر برنامه‌ای که نصب می‌کنید از یک منبع ناشناخته، مانند اینترنت یا یک شرکت گمنام آمده باشد، آن را پیش از غیرفعال کردن برنامه ضدویروس، از لحاظ وجود ویروس بررسی کنید.

• Add/Remove Windows Components

شما امکان می‌دهد که عضوهای اختیاری ویندوز را اضافه یا حذف کنید. این عضوها در شمار فایل‌های سیستمی ویندوز نیستند. بلکه آنها واحدهایی هستند که امکانات ویندوز اکس‌پی را تکمیل می‌کنند.

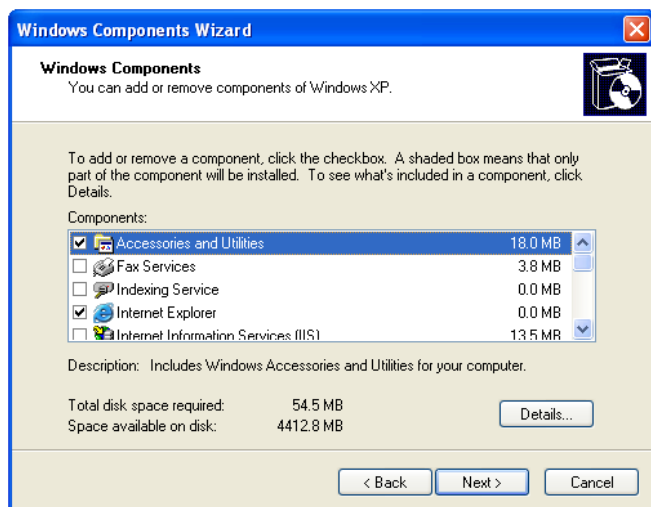
وقتی این گزینه را انتخاب کنید، برنامه‌ای هدایت‌کننده در یک پنجره جدید باز می‌شود. عضوهای نصب‌شده فعلی در مربع‌های کنار خود یک تیک دارند؛ آنهایی که در حال حاضر در کامپیوتر نصب نشده‌اند بدون تیک هستند. (برای نصب هر مورد، مربع آن را انتخاب کنید؛ برای حذف هر مورد، مربع آن را بدون تیک کنید.) عضوهای قابل دستیابی برای نصب، بسته به نوع نصبی خواهد بود که در زمان برپایی ویندوز انتخاب کرده‌اید. بسیاری از این برنامه‌های افزودنی فقط برای کاربران ویندوز اکس‌پی Professional فراهم هستند، و بسیاری از آنها برای کاربران پیشرفته و شبکه‌های کامپیوتری طراحی شده‌اند. به عنوان مثال، برنامه Windows Messenger می‌تواند کامپیوتر شما را در معرض نفوذ هکرها قرار دهد. اگر از آن استفاده نمی‌کنید آن را حذف کنید. هرچند، بعضی از آنها، مانند Fax Services و MSN Messenger می‌توانند برای کاربران مبتدی سودمند باشند.

جستجو کنید (روی دکمه Windows Update کلیک کنید). انتخاب گزینه اول موجب خواهد شد که ویندوز اکس‌پی به جستجوی یک برنامه نصاب در دیسک‌های خارج‌شدنی بپردازد. کلیک کردن روی گزینه دوم، برنامه مرورگر شما را برای بازکردن پایگاه وب Windows Update به اجرا در خواهد آورد.



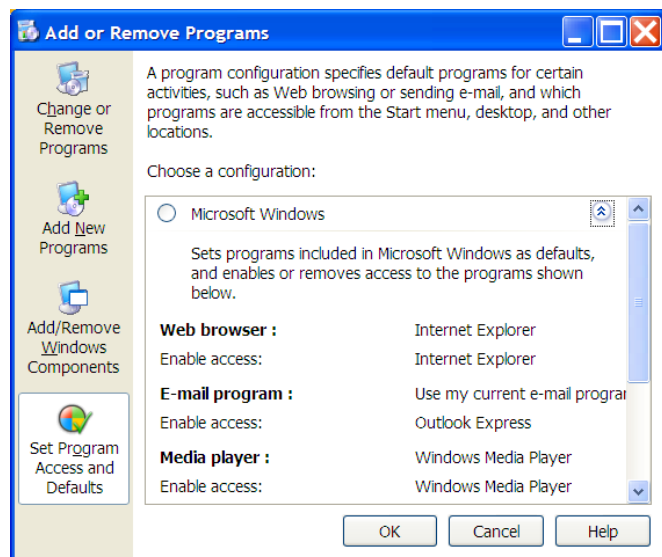
اگر می‌خواهید برنامه‌ای را نصب کنید که در جایی به جز یک سی‌دی یا فلاپی ذخیره شده است (مثلاً بر روی دیسک سخت)، از گزینه Browse در صفحه دوم برای پیدا کردن برنامه نصاب بهره بگیرید. برنامه نصاب معمولاً به نام Setup یا Install است، اما می‌تواند نامی دیگر نیز داشته باشد. اگر برنامه‌ای که می‌خواهید نصب کنید دارای یک برنامه نصب سازگار با ویندوز نباشد، ممکن است قادر نباشید که آن را از طریق Add Or Remove Programs نصب کنید. با وجود این، اول اطمینان یابید که فایل برنامه فشرده‌شده نباشد (یعنی یک فایل با فرمت ZIP، TAR، GZIP، یا CAB نباشد). اگر فایل فشرده باشد، ویندوز اکس‌پی ممکن است پس از نافشرده‌سازی آن فایل با برنامه‌ای مانند WinZip، آن را شناسایی کند.

افزون بر این، پیش از نصب برنامه‌های جدید یا روزآمدکننده‌های ویندوز، باید از داده‌های مهم خود پشتیبان‌گیری (backup) کنید. (احتمال ازدست‌رفتن داده‌ها ضعیف است، اما گاهی رخ می‌دهد.) همچنین اگر موقتاً برنامه ضدویروس‌تان را غیرفعال کنید بهتر است، چون این برنامه ممکن است جلوی اصلاح تنظیم‌های سیستمی را بگیرد



برای همه کاربران ویندوز اکس پی، پنجره Set Program Access And Defaults حاوی سه دکمه است: Microsoft Windows، Non-Microsoft، و Custom. اگر گزینه Microsoft Windows را انتخاب کنید، ویندوز اکس پی پیش فرض‌هایی را تنظیم خواهد کرد که به برنامه‌های مایکروسافتی چون Internet Explorer و Media Player ویندوز ارجحیت خواهد داد.

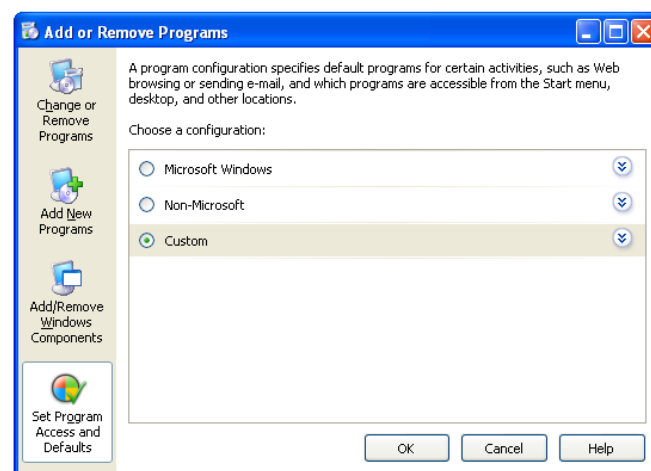
اگر گزینه Non-Microsoft را انتخاب کنید، ویندوز اکس پی برنامه‌های موجود غیر مایکروسافت را جایگزین خواهد کرد: مانند Firefox یا MUSICMATCH Jukebox به جای معادل‌های مایکروسافت. اگر هیچ برنامه غیر مایکروسافتی وجود نداشته باشد، ویندوز اکس پی پیش فرض را به گزینه Use My Current Web Browser (یا برنامه دیگر) تغییر خواهد داد، و ممکن است برنامه‌های مایکروسافت را غیرفعال کند. (این خصوصیت بسته به Service Pack نصب شده فرق می‌کند.) اگر تنها برنامه‌های موجود در بعضی از موارد محصول مایکروسافت باشند، این گزینه را انتخاب نکنید.



اطلاعات بیشتری را در مورد هر عضو می‌توانید به دست بیاورید و بعد آن را نصب کنید. برای این کار روی دکمه Details کلیک کنید. علامت جمع (+) در کنار هر عضو به معنی وجود عضوهای فرعی است؛ اگر روی این علامت کلیک کنید، عضوهای فرعی و خصوصیات آنها را خواهید دید.



• **Set Program Access And Defaults.** این گزینه، که فقط در نصب‌های ویندوز اکس پی‌ای که Service Pack 1 یا بالاتر را اجرا می‌کنند موجود است، کنترل روی برنامه‌هایی را فراهم می‌کند که ویندوز اکس پی به عنوان برنامه‌های کاربردی پیش فرض به کار خواهد گرفت.



برنامه‌های معادل

با وجود تسهیلات برنامه Add Or Remove Programs، این برنامه همیشه بهترین روش برای نصب یا نصب‌زدایی یک برنامه نیست. بعضی از برنامه‌های نرم‌افزاری، به ویژه آنها که با وسایل سخت‌افزاری کار می‌کنند (مانند برنامه‌های عکاسی که با اسکنرها کار می‌کنند)، از شما می‌خواهند که برنامه‌ها را به ترتیبی خاص نصب یا نصب‌زدایی کنید.

Add Or Remove Programs صرفاً برنامه‌ای را باز می‌کند که شما فراهم می‌سازید (در حالت نصب نرم‌افزار)، یا برنامه خدماتی‌ای را باز می‌کند که نشانی آن در رجیستری آمده است (در حالت حذف برنامه). کارهای اضافی مربوط به این عملیات را انجام نمی‌دهد. افزون بر این، بعضی از برنامه‌ها در Add Or Remove Programs فهرست نمی‌شوند یا مدخل‌های رجیستری‌ای دارند که دقیق نیستند و به فایل نادرست اشاره می‌کنند.

پیش از آن که برنامه‌ای را با استفاده از Add Or Remove Programs نصب یا نصب‌زدایی کنید، اسنادی را که به همراه نرم‌افزاری ارائه شده است بررسی کنید و دستورالعمل‌های خاص آن را اجرا کنید. در صورت نصب‌زدایی، اگر **ویندوز اکس پی** در نصب‌زدایی موفق نشود، یا یک نام برنامه را در فهرست خود نیابرد، لازم است آن را مستقلاً حذف کنید.

ابتدا، فهرست خود برنامه را در فهرست All Programs بررسی کنید. اغلب، یک گزینه Uninstall در آن خواهید یافت. دوم، دیسک نصبی را که با برنامه آمده است در دیسک‌ران قرار دهید و برنامه Setup را راه‌اندازی کنید. یک گزینه Uninstall یا Remove را در آن بیابید.

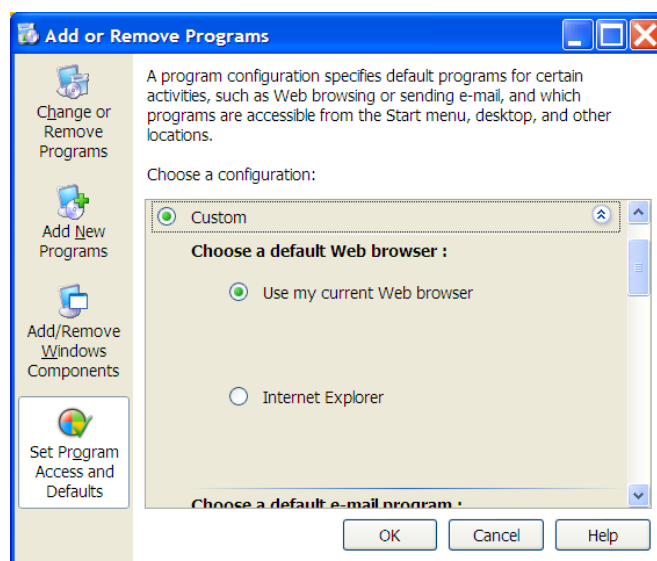
اگر برنامه‌ای را با استفاده از یک برنامه Uninstaller مستقیماً حذف کنید، ممکن است از منوی Add Or Remove Programs ناپدید نشود. این حالت معمولاً وقتی رخ می‌دهد که برنامه Uninstaller در حذف مدخل‌های رجیستری موفق نباشد. اگر چنین شود، حذف آن را در برنامه Add Or Remove Programs با استفاده از دستورالعمل‌هایی که پیشتر ذکر شد امتحان کنید. این نرم‌افزار قادر نخواهد بود که برنامه را حذف کند (چون پیشتر حذف شده است)، اما باید، پس از لحظاتی، امکان حذف فهرست آن را برای شما فراهم کند.

اگر نمی‌توانید برنامه‌ای را از طریق Add Or Remove Programs یا به وسیله یک Uninstaller حذف کنید، برای کمک، به پایگاه وب سازنده سر بزنید. به تجربه ثابت شده است که حذف دستی یک برنامه با حذف فایل‌های آن برنامه در دست‌آفرین است. چنین کاری ممکن است نصب سیستم شما را نیز خراب کند. □

گزینه سوم، Custom، امکان اجرای بعضی از طرفندها را برای شما فراهم می‌سازد. برای انتخاب برنامه مرورگر پیش‌فرض، یکی از گزینه‌های Use My Current Web Browser یا برنامه دیگر معرفی‌شده را می‌توانید انتخاب کنید. همچنین، به شما امکان می‌دهد هر برنامه مایکروسافت یا غیرمایکروسافت فهرست‌شده را فعال یا غیرفعال کنید. غیرفعال کردن، امکان دستیابی نمادها یا فهرست‌های برنامه را از منوی Start، Desktop، و سایر مکان‌هایی که در آنجا معمولاً ظاهر می‌شوند از بین می‌برد. برای غیرفعال کردن هر برنامه‌ای، مربع کنار عبارت زیر را برای برنامه مورد نظر خود بدون تیک کنید:

Enable Access To This Program

متأسفانه، **ویندوز اکس پی** بسیار متعصب است. به عنوان مثال، در سیستم آزمایشی ما، با آن که هر دو برنامه ایمیل Fox mail و Outlook 2003 را داشتیم، هیچ‌کدام به عنوان گزینه‌هایی برای انتخاب پیش‌فرض ظاهر نشدند.



برنامه Add Or Remove Programs یک برنامه قدرتمند است که کنترل بیشتری را نسبت به گذشته بر روی نصب و اجرای برنامه‌ها در اختیار شما می‌گذارد. این برنامه با بخش‌های نصاب و نصب‌زدای خود می‌تواند کارآمدی سیستم شما را به اوج برساند. کمی وقت بگذارید و امکانات آن را بشناسید. □